

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A
Anul școlar 2021-2022

Probă scrisă
Limba și literatura maghiară maternă
BAREM DE EVALUARE ȘI NOTARE

Simulare

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Punctajul total este de 100 de puncte. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.

I. TÉTEL **(60 pont)**

A.

1. Explicit informații vizualizate a șvegebuł: (A krimi) „a bűntények felderítésével, elkövetésük bemutatásával, illetve lélektani indítókai vizsgálatával, valamint a bűnözők, nyomozók (detektívek) és bűnügyi rendőrök világával foglalkozik.” **5 pont**
2. Explicit informații vizualizate a șvegebuł. Helyes válasz: c. Több jelölés esetén a válasz érvénytelen. **4 pont**
3. A szövegben lévő logikai és tartalmi kapcsolatok, összefüggések felismerése. Helyes válasz: c. **5 pont**
4. Egyenes következtetések levonása a szövegbuł vett információk alapján. Minden helyes válasz 1 pontot ér. Minden kijelentéshez egyetlen jelölés tartozik. Több jelölés esetén a válasz érvénytelen. Helyes válaszok:

Kijelentés	Igaz	Hamis
a. A szöveg alapján Ambrózy Richárd a krimiidrodalom legismertebb detektívkaraktere.		X
b. A krimi a művészi célú szépirodalom egyik kedvelt műfaja.		X
c. Böszörményi Gyula regénysorozata összesen hét könyvből áll.	X	
d. A sorozat több kötetből áll, mint az író eredetileg tervezte.	X	
e. Mind az öt fő kötet kizárólag a főszereplő nővérenek eltűnését járja körül.		X

5 pont

5. Konkrét információk vizualizate a șvegebuł. Minden helyes társítás 1 pontot ér. Minden rovatba egyetlen betűjel kell, hogy kerüljön. Több jelölés esetén a válasz érvénytelen. Helyes válasz:

1.	a.
2.	b.
3.	c.
4.	c.
5.	b.

5 pont

6. A köznapi szövegek valóságvonatkozásainak megfigyelése, szövegtömörítés a lényeg/fő gondolat kiemelésével és átfogalmazásával, információk azonosítása a szöveg alapján. Lehetséges válasz: Igen, szívesen elolvasnám, felkeltette az érdeklődésemet a regénysorozatról szóló szöveg. Szeretem az olyan könyveket, amelyeknek történelmi témájuk van, krimiket ugyan nem szoktam olvasni, de moziban, tévében szívesen nézek. Kíváncsi lennék erre a hátborzongató ügyre, és arra, hogy előkerül-e az eltűnt nővér. Érdekelne, hogy tényleg olyan jó-e a könyv, mint amilyen sikeres.

Érvényes, a szöveg megfelelő információit felhasználó, teljes válasz – 6 pont, érvényes, de a szövegre csak részben alapozó válasz – 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz – 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz – 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz – 2 pont, kísérlet a válaszadásra – 1 pont. **6 pont**

B.

1. Modalitás. A ható képző jelentésének azonosítása adott kontextusban. Helyes válasz: b.

4 pont

2. Az események szereplőire való utalások nyelvi eszközeinek azonosítása: deiktikus szerepű mutató névmás (és egyéb szavak). Minden helyesen azonosított információ 2 pontot ér. Helyes válaszok:

Mindezek ellenére „a krimi koronázatlan királynőjeként” Agatha Christie-t emlegetik. → mindezek ellenére = annak ellenére, hogy az első krimi Arthur Conan Doyle nevéhez fűződik, és az általa megalkotott nyomozókarakter vált mintává a krimiírók számára.

... az első kötet kézírata két évig pihent egyik fiókjában. → fiókjában = az író (Böszörményi Gyula) fiókjában.

Eközben botlik bele (majdnem szó szerint) a híres, tehetséges, meglehetősen modortalan magán detektívbe, báró Ambrózy Richárdba. → eközben = a székesfővárosba való látogatása és nyomkeresése közben. **6 pont**

3. Birtokos szerkezet mint forma. Birtokos szerkezet jelentésének azonosítása. Helyes válasz: d. Több jelölés esetén a válasz érvénytelen. **4 pont**

4. A szórend, mondathangsúly és kontextus összefüggésének azonosítása. Fókuszpozícióban lévő főnévi kifejezés azonosítása. Minden helyes aláhúzás 2 pontot ér. Helyes aláhúzások:

1) *Mindezek ellenére „a krimi koronázatlan királynőjeként” Agatha Christie-t emlegetik.*

2) *Az első kötet kézírata két évig pihent az író egyik fiókjában.*

4 pont

5. Igevonzatok. Igék társítása a hozzájuk tartozó kötelező szereplőkkel. Minden helyes társítás 1 pontot ér. Helyes megoldás:

1)	d
2)	e
3)	f
4)	b
5)	c
6)	a

6 pont

6. Összetett mondat. Kötőszók. Alárendelő mondat: vonatkozó névmás mint kötőszó. Alárendelő kötőszók. Mellérendelés. Mellérendelő kötőszók. Minden helyes folytatás 2 pontot ér. Lehetséges válaszok:

a. Ok: Hangay Emília a székesfővárosba utazik, mert *nem nyugszik bele a nővére eltűnésébe.*

b. Cél: Hangay Emília a székesfővárosba utazik, hogy *felderítse a nővére eltűnésének körülményeit.*

c. Hangay Emília a székesfővárosba utazik, majd/ahol *nyomozás közben összeakad báró Ambrózy Richárddal*

6 pont

II. TÉTEL

(30 pont)

1. Szövegtömörítés a lényeg/ fő gondolat kiemelésével és átfogalmazásával; a lényeges és a kiegészítő/részletező információk elkülönítése; az összetartozó információk kapcsolása. Lehetséges válasz: A tizenhat éves Hangay Emma 1896-ban utazott a fővárosba, hogy részt vegyen a millenniumi ünnepeken. Ottléte alatt nénikéjénél, Schützernénél szállt meg, akinek fia, Ottó volt a kísérője az ünnepeken. A fiú azonban túl sok bort fogyasztott, és nem figyelt eléggé a lányra, akinek így a forgatagban nyoma veszett. A nyomozást azzal a

következtetéssel zárták le, hogy Emma megszökött egy kétes hírű fiatalemberrel, amit azonban a család nem akart elhinni.

Érvényes, a szöveg információit felhasználó, teljes válasz – 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz – 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz – 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz – 2 pont, kísérlet a válaszadásra – 1 pont. **5 pont**

2. Rövid válasz megfogalmazása, információk, gondolatok értelmezése a szöveg alapján. Lehetséges válasz: A nevelésben fontos szempont volt a felvilágosult édesapa számára, hogy lányai műveltek, tájékozottak legyenek, lássanak világot, ezért is engedte el Budapestre idősebbik lányát tizenhat évesen. Nem akarta, hogy bezárva éljenek, és csak a külsőségekkel foglalkozva egész fiatalkorukban a férjhez menésre készüljenek, így tudatlanul, de felcicomázva („szoknyás kanáriként”) kerüljenek eladósorba.

Érvényes, a szöveg információit felhasználó, teljes válasz – 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz – 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz – 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz – 2 pont, kísérlet a válaszadásra – 1 pont. **5 pont**

3. A szövegben lévő logikai és tartalmi kapcsolatok, összefüggések felismerése, gondolatok értelmezése és összefoglalása. A szereplők által közvetített értékek/értékrendek azonosítása az elbeszélő szövegekben. Lehetséges válasz: A Hangay család csupán édesapából és két lányból áll, de kapcsolatuk nagyon erős, bensőséges, bizalmas. Az apa jól ismeri a lányait, megbízik bennük, ahogy ők is egymásban. Az édesanya elvesztése erősebbé tette a köztük lévő köteléket, amely miatt érezni vélik egymás fájdalmait, örömeit. Amikor Emma eltűnéséről értesülve megtudják, hogy lezárták a nyomozást egy lehetséges szökésre hivatkozva, Emma húga és édesapja egy pillanatig sem hisznek a nyomozóknak, majd arról sem lehet őket meggyőzni, hogy négy évnyi eredménytelen keresés után nyugodjanak bele Emma halálába. Mindketten érzik, hogy Emma él, de bajban van, ezért Emília maga indul el kideríteni, mi történhetett a nővérével.

Érvényes, a szöveg információit felhasználó, teljes válasz – 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz – 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz – 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz – 2 pont, kísérlet a válaszadásra – 1 pont. **5 pont**

4.

- Témához való igazodás:
 - Az események részletező, kifejtett bemutatása (a történet lehetséges folytatásának felvázolása) – 3 pont, a megadott téma részleges bemutatása – 2 pont, kísérlet a megadott téma bemutatására – 1 pont.
 - A szöveg információira való utalás – 2 pont.
- Az elbeszélő szöveg sajátosságainak betartása: Az elbeszélő szöveg sajátosságainak minél pontosabb követése (események időrendben való bemutatása, egyes szám első személyű elbeszélés, elbeszélői nézőpont, elbeszélés hangneme, ritmusa stb.) – 5 pont; az elbeszélő szöveg sajátosságainak részleges betartása – 3 pont.
- Nyelvi megformáltság, helyesírás: 0–1 hibatípus – 5 pont, 2–3 hibatípus – 3 pont, 4–5 hibatípus – 1 pont, több mint 5 hibatípus – 0 pont. **15 pont**

A javítókulcs nem tartalmazza az összes lehetséges helyes választ. Bármilyen, a javítókulcstól eltérő érvényes válasz maximális pontot ér.